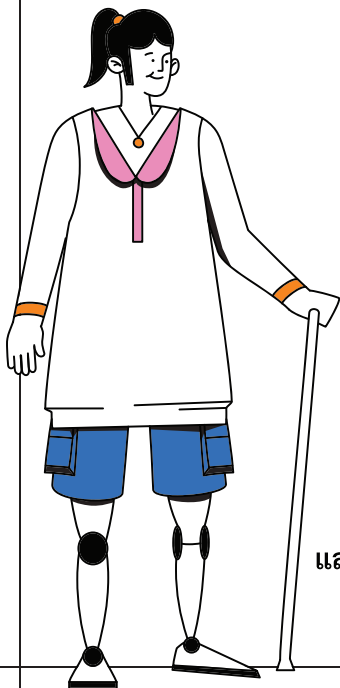

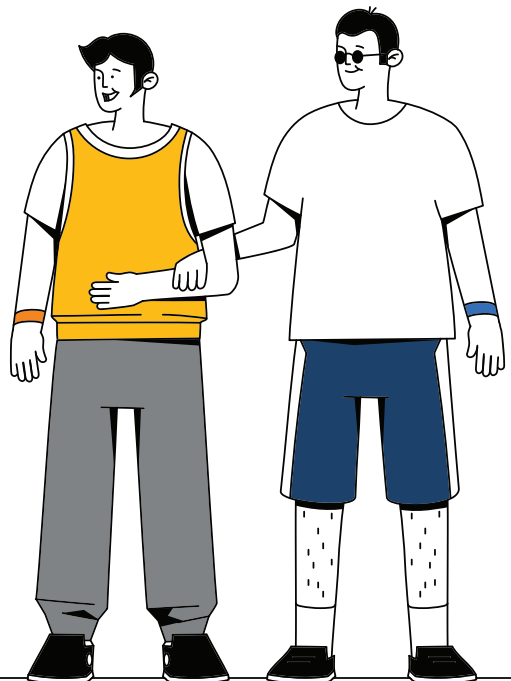
คู่มือสถานการณ์ คนพิการ

นโยบายภาครัฐ
และสิทธิประโยชน์
สำหรับคนพิการ

ในประเทศไทย
และต่างประเทศ

งาน All For Education :
Education For All
รวมพลังนักสร้างการเปลี่ยนแปลง
และนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อเด็กทุกคน
ห้อง C พื้นที่ปลอดภัยผู้ใจวัยเรียน
วันที่ 23-25 สิงหาคม 2567

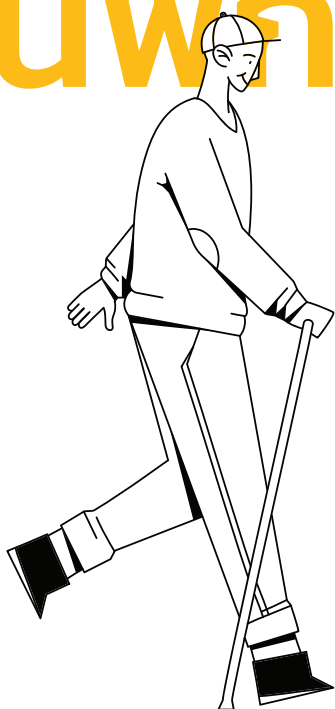

ดาร์นโฮลด์เอกสาร
ห้อง C
พื้นที่ปลอดภัย ผู้ใจวัยเรียน

กสศ

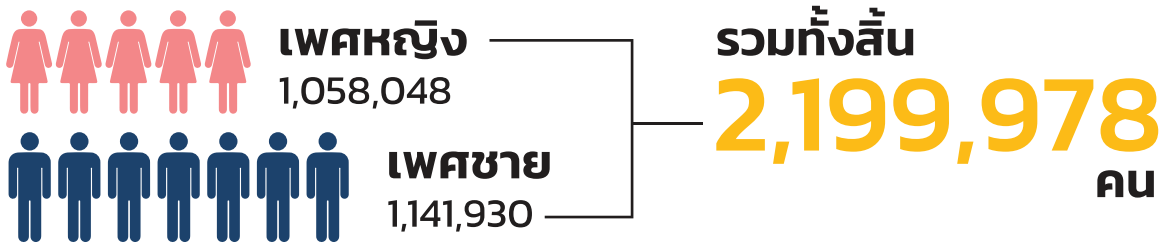
คู่มือสถานการณ์
คนพิการ

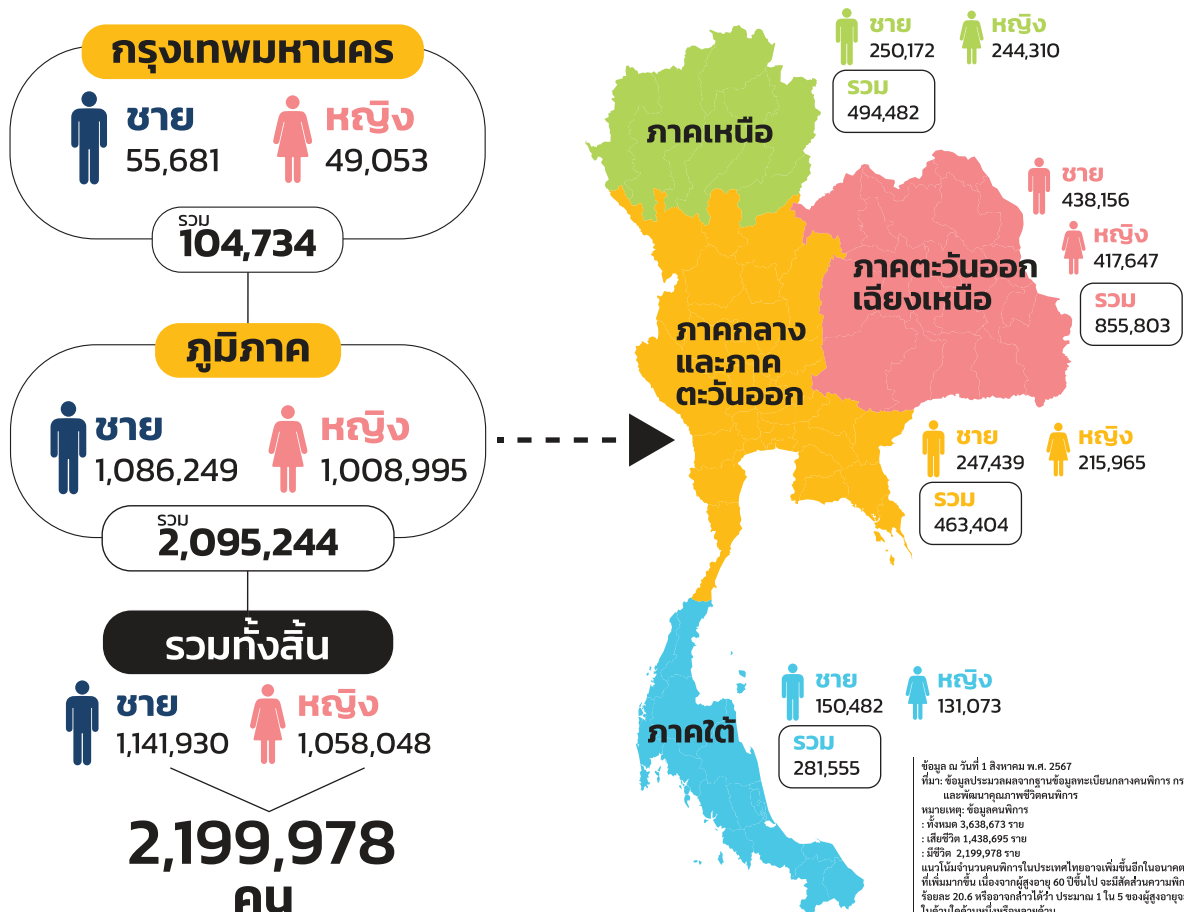
สถานการณ์ของคนพิการในประเทศไทย

สถานการณ์คนพิการที่มีบัตรคนพิการ: จำแนกตามประเภทความพิการ

จำแนกตามประเภทความพิการ

สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามภูมิภาคและเพศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2567

ประเภทความพิการ

ประเภทความพิการ 7 ประเภท: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ความพิการทางการเห็น

ความพิการทางการได้ยิน
หรือสื่อความหมาย

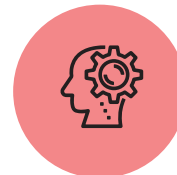
ความพิการทางการเคลื่อนไหว
หรือทางร่างกาย

ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม

ความพิการทางสติปัญญา

ความพิการทางการเรียนรู้

ความพิการทางออทิสติก

ประเภทความพิการ 9 ประเภท : กระทรวงศึกษาธิการ

บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น

บุคคลที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยิน

บุคคลที่มีความบกพร่อง
ทางสติปัญญา

บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

บุคคลที่มีความบกพร่อง
ทางการเรียนรู้

บุคคลที่มีความบกพร่อง
ทางการพูดและภาษา

บุคคลที่มีความบกพร่อง
ทางพฤติกรรม หรืออารมณ์

บุคคลออทิสติก

บุคคลพิการซ้ำซ้อน

สถานการณ์การศึกษาของคนพิการในประเทศไทย

ระดับการศึกษา	 ทางการเห็น	 ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	 ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	 ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	 ทางสติปัญญา	 ทางการเรียนรู้	 ทางออทิสติก	 พิการมากกว่า 1 ประเภท	 ไม่ระบุประเภทความพิการ	รวม
ต่ำกว่าประถมศึกษาตอนต้น	232	311	703	127	330	2	3	169	7	1,884
ประถมศึกษา	122,281	280,328	100,701	100,551	66,360	10,456	8,167	52,252	220	1,401,559
มัธยมศึกษา	14,018	34,845	118,557	30,869	13,018	2,663	2,641	10,300	68	226,979
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช. ปวส. ปวท.	2,593	7,713	27,445	6,299	816	297	266	1,780	14	47,223
ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู	-	2	2	-	-	-	-	1	-	5
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง	1	2	10	2	-	-	-	-	-	15
ประกาศนียบัตรวิชาชีพทุกเทคนิคชั้นสูง	36	126	369	67	13	2	3	20	-	636
อนุปริญญา	6	22	73	15	1	1	-	6	-	124
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	2,568	8,816	20,059	3,778	219	78	274	1,230	19	37,041
สูงกว่าปริญญาตรี	429	1,405	3,278	392	19	9	10	196	3	5,741
รวม	178,103	420,861	1,115,969	169,237	151,022	17,449	24,786	120,601	1,950	2,199,978

ข้อมูล ณ วันที่ 31/07/2567

ที่มา: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

สถานการณ์แรงงานและการจ้างงานคนพิการ

1. คนพิการวัยทำงานทั่วประเทศ

คนพิการวัยทำงานทั่วประเทศ	849,329 คน
เพศหญิง :	325,423 คน
เพศชาย :	523,906 คน

2. จำแนกตามการประกอบอาชีพ

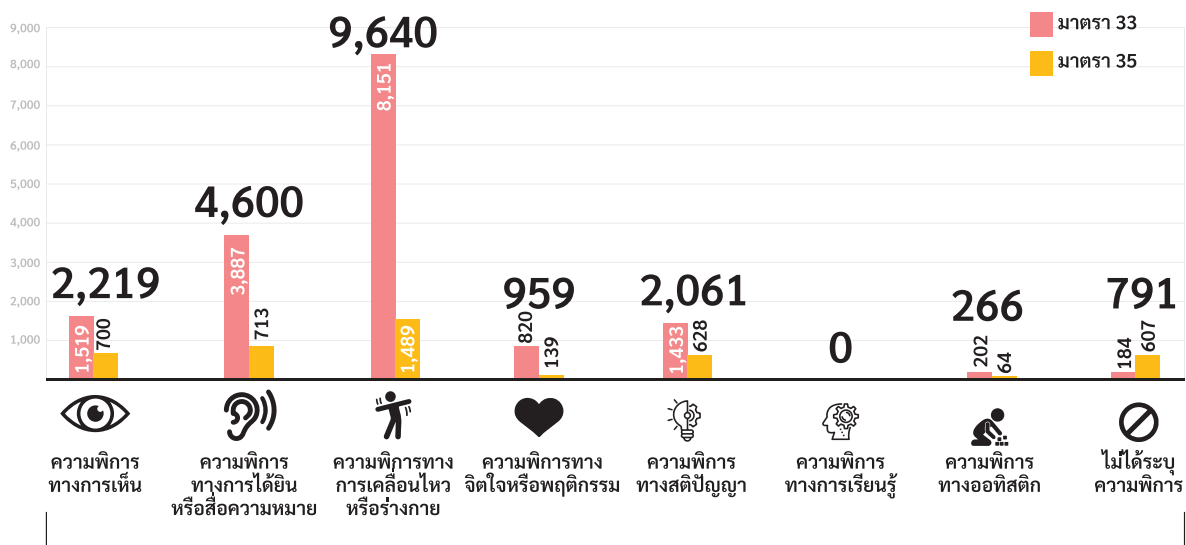
● ไม่ได้ประกอบอาชีพ	49.38% (412,392 คน)
● พิการมากไม่สามารถประกอบอาชีพ	24.17% (205,300 คน)
● ประกอบอาชีพ	21.82% (185,291 คน)
● ไม่ประสงค์ให้ข้อมูลด้านอาชีพ	4.63% (39,349 คน)

3. ตัวอย่างการประกอบอาชีพของผู้พิการ พิการมากไม่สามารถประกอบอาชีพได้

● เกษตรกรรม	5.56% (47,233 คน)
● ไม่ระบุอาชีพ	10.58% (89,900 คน)
● ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ	1.45% (12,355 คน)
● รับจ้างทั่วไป	5.86% (49,780 คน)
● รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	0.28% (2,356 คน)
● พนักงานบริษัทเอกชน	1.51% (12,809 คน)
● อื่น ๆ	50.58% (429,687 คน)
รวม	100% (849,329 คน)

ข้อมูล ณ วันที่ 31/07/2567 ที่มา: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

4. การจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการ ตามมาตรา 33 และ มาตรา 35 : แบ่งประเภทความพิการ

มาตรา 33 = 16,196

มาตรา 35 = 4,340

รวม = 20,536

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการหลุดออกจาก ระบบการศึกษาของผู้พิการ 6 ด้าน

ปัจจัยด้านครอบครัว
สังคม และสุขภาพ

ปัจจัย
ด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยด้าน
โครงสร้างพื้นฐาน

ปัจจัยด้านการ
เข้าถึงการศึกษา

ปัจจัยด้าน
สภาพแวดล้อมภายในและ
ภายนอกห้องเรียน

ปัจจัยด้านนโยบาย
และการสนับสนุนจากภาครัฐ

17 สิทธิ ขั้นพื้นฐานที่ผู้พิการและผู้ดูแลผู้พิการ "ควรรู้"

**17 สิทธิ
คนพิการ
ที่ควรรู้**

- สถานประกอบการ
จ้างงานตาม ม.33
อัตราส่วน 1 : 100
- เบี้ยคนพิการ
800 - 1,000
ต่อเดือน
- บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA)
- บริการผู้ยื่นเรื่อง
ไม่เกิน 120,000 บาท
โดยไม่เสียดอกเบี้ย
- บริการผ่านภาษามือ
สำหรับคนหูหนวก
- รับเวลาเกินแบ่งรัฐบาล
ไปขายได้ด้วยตนเอง
คนละไม่เกิน 6 เล่ม
- บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA)
- บริการช่วยเหลือ
การเดินทาง
- บริการผ่านภาษามือ
สำหรับการประกอบอาชีพ
- บริการ
ฟื้นฟูสมรรถภาพ
ทางร่างกาย
- บริการที่พักอาศัย
คนละไม่เกิน
20,000 บาท
- BTS และ MRT ฟรี
และลดหย่อน
ขนส่ง. รถไฟ และเครื่องบิน
- บริการค่าเช่า
การประกอบอาชีพ
- บริการ
ฟื้นฟูสมรรถภาพ
ทางร่างกาย
- เรียนฟรี
ถึงปริญญาตรี
- ลดหย่อนภาษี
คนพิการและผู้ดูแล
- ขอขมูอุปกรณ์
ICT ของภาครัฐ
- ขอขมูอุปกรณ์
เพื่อการท่องเที่ยวและกีฬา
- บริการอุปกรณ์
เครื่องช่วยความพิการ
- งบสงเคราะห์
- กองทุนเงินออมวันละบาท (พอช.)
- THIS
ABLE
.ME**

1. จ้างงานคนพิการ: สถานประกอบการจ้างงานตาม ม.33 อัตราส่วน 1:100
2. เบี้ยคนพิการ: 800-1,000 บาทต่อเดือน
3. บริการล่ามภาษามือ: สำหรับคนหูหนวก
4. บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA)
5. โควต้าลอตเตอรี่: รับสลากกินแบ่งรัฐบาลไปขายได้ด้วยตนเอง คนละไม่เกิน 6 เล่ม
6. เงินกู้คนพิการ: บริการกู้ยืมเงินไม่เกิน 120,000 บาท โดยไม่เสียดอกเบี้ย
7. ปรับสภาพที่อยู่อาศัย: คนละไม่เกิน 20,000 บาท
8. ค่าโดยสารอัตราพิเศษในการเดินทาง: สิทธิบริการค่าโดยสารอัตราพิเศษในการเดินทางด้วยระบบต่าง ๆ BTS MRT ขสมก. รถไฟ และเครื่องบิน
9. ส่งเสริมอาชีพ: บริการคำแนะนำการประกอบอาชีพ
10. ฟื้นฟูสมรรถภาพ: บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย
11. เรียนฟรีจนถึงปริญญาตรี
12. ลดหย่อนภาษีคนพิการและผู้ดูแล
13. ยืมอุปกรณ์กระทรวงดิจิทัล
14. ยืมอุปกรณ์การท่องเที่ยวและกีฬา
15. บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ
16. งบสงเคราะห์
17. กองทุนเงินออมวันละบาท (พอช.)

อ้างอิง : สมาคมพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

สถานการณ์และสิทธิคนพิการในต่างประเทศ

สหรัฐอเมริกา

ความเท่าเทียมในกฎหมายด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ: ประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา

การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของคนพิการระหว่างประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา มีสิ่งที่เหมือนกันคือ ด้านค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่ภาครัฐให้การส่งเสริม สนับสนุน และด้านคุณสมบัติของผู้สอนคนพิการที่จะต้องมีความรู้ความสามารถตามที่ภาครัฐกำหนด

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต่างกันของการส่งเสริมการศึกษาของผู้พิการคือ ด้านเครื่องมือ เทคโนโลยีการสนับสนุนการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านการส่งเสริมให้คนพิการสามารถเลือกเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งทางด้านรูปแบบมาตรฐานและการ ประกันคุณภาพ และสุดท้ายด้านการให้คำปรึกษา ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง ทั้งนี้การสังเคราะห์งานด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยเปรียบเทียบประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และชาติพันธุ์ ที่ทำให้เกิดมุมมองการยอมรับคนพิการเข้า สู่สังคมโดยไม่เกิดการแบ่งแยก อีกทั้งเป็นประเทศแรกที่มีการบัญญัติกฎหมายในการส่งเสริมการศึกษา สำหรับคนพิการและมีวิวัฒนาการทางกฎหมายมาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบศึกษากับประเทศไทย

อ้างอิง: วารสารวิทยาลัยราชสุดา ปีที่ 16 : ความเท่าเทียมในกฎหมายด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ: ประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา

ญี่ปุ่น

ช่วงกลางศตวรรษที่ 20 สหภาพครู กลุ่มประชาชนทั่วไป และสหภาพแรงงานเริ่มมีบทบาทในการเรียกร้องสิทธิด้านการศึกษา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน และด้านการทำงานสำหรับคนพิการ โดยองค์กรของคนพิการยืนยันให้รัฐกำหนดโควตาในการรับคนพิการเข้าทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ แต่รัฐยังไม่ดำเนินการใด ๆ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1960 จึงได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการมีงานทำของบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย อย่างไรก็ตาม ผู้เกี่ยวข้องให้ความเห็นว่า กฎหมายดังกล่าวเน้นไปที่บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายเท่านั้น และโควตาที่บังคับให้หน่วยงานต่าง ๆ รับคนพิการเข้าทำงานนั้นต่ำมากกฎหมายดังกล่าวจึงไม่เป็นประโยชน์ต่อคนพิการอย่างแท้จริง

ต่อมา กฎหมายฉบับดังกล่าวจึงถูกแก้ไข โดยกำหนดความรับผิดชอบในการจ้างงานคนพิการ รวมถึงกำหนดโควตาที่ ร้อยละ 1.51 หน่วยงานที่ไม่สามารถรับคนพิการเข้าทำงานตามโควตาต้องจ่ายเงินสมทบ ให้แก่รัฐ และในปี ค.ศ. 1982 กฎหมายฉบับดังกล่าวจึงถูกแก้ไขอีกครั้งให้ครอบคลุมถึงการทำงานของคนพิการทุกประเภท หน่วยงานที่มีพนักงาน 100 คนต้องจ้างคนพิการเข้าทำงาน 1.5 คน และในปี ค.ศ. 1987 วิทยาลัยเทคโนโลยีซึกุบะ (Tsukuba College of Technology) ถูกก่อตั้งขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น และบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาหลักสูตร 3 ปีการศึกษา (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น National University Corporation Tsukuba University of Technology เปิดสอนหลักสูตร 4 ปี) จึงเห็นได้ว่า แนวคิดด้านการศึกษาสำหรับคนพิการเริ่มพัฒนาขึ้นในปลายศตวรรษที่ 20

ในปี ค.ศ. 2007 สถาบันการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแห่งชาติ (National Institute of Special Needs Education หรือ NISE) รายงานว่า เด็กพิการร้อยละ 98 ได้เข้าเรียนในโรงเรียนทั่วไป ซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องระดับเล็กน้อยและไม่ต้องการความช่วยเหลือมากนักจะได้รับการศึกษาในห้องเรียนปกติโดยครูใช้วิธีสอนเป็นทีม (Team Teaching) หรือการสอนกลุ่มย่อย (Small-Group Teaching) ส่วนนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือมากขึ้น เช่น เด็กที่มีปัญหาทางการพูดหรือภาษา เด็กออทิสติก เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางพฤติกรรม การมองเห็น หรือการได้ยิน เด็กสมาธิสั้น หรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (เด็กแอลดี) จะเข้าเรียนในห้องเรียนปกติแต่ต้องเรียนเสริมในห้องเสริมวิชาการเป็นบางเวลา ส่วนเด็กที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างมากต้องเข้าเรียนในห้องเรียนพิเศษซึ่งแต่ละห้องมีนักเรียนไม่เกิน 8 คน นักเรียนในห้องเรียนพิเศษนี้มักเป็นเด็กบกพร่องทางสติปัญญา เด็กบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว เด็กออทิสติก/มีปัญหาพฤติกรรม หรือเด็กที่มีปัญหาสุขภาพ ปัญหาสายตา หรือปัญหาการได้ยิน ถึงแม้รัฐจะแก้ไขกฎหมายพื้นฐานสำหรับคนพิการในปี ค.ศ. 2011 เพื่อให้เด็กทั่วไป และเด็กพิการได้รับการศึกษาร่วมกันมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

อ้างอิง: วารสารอักษรศาสตร์ ปีที่ 47 ฉบับที่ 1

ออสเตรเลีย

ความพยายามของออสเตรเลีย เพื่อสร้างความเสมอภาคสำหรับ “ผู้มีความต้องการพิเศษ”

● กรอบนโยบายที่เข้มข้นของออสเตรเลีย

ปัจจุบันในออสเตรเลียมีตัวเลขประมาณการของเด็กที่มีปัญหาบกพร่องทางร่างกายหรือสติปัญญา ในช่วงอายุถึง 14 ปี ราว 7.7 เปอร์เซ็นต์ และอีกราว 4.5 เปอร์เซ็นต์ เป็นผู้พิการขั้นรุนแรง (ข้อมูลจาก : Survey of Disability, Ageing and Carers) จากกรอบนโยบายที่เข้มข้นทำให้ผู้มีความต้องการพิเศษในออสเตรเลียมีสิทธิ์เข้าถึงการเรียนก่อนข้างทั่วถึง มีการดูแลเมื่อถึงช่วงรอยต่อการศึกษาเป็นอย่างดี มีการพัฒนาทักษะอาชีพตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล โดยมีกฎเกณฑ์พื้นฐานที่สถานศึกษาสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษต้องดำเนินการตาม ยกตัวอย่างเช่น การฝึกให้ตั้งเป้าหมาย รู้จักแสดงความคิดเห็น สามารถแก้ปัญหา และสร้างความมุ่งมั่นด้วยตนเอง เป็นต้น

ทั้งนี้ได้มีการกำหนดเป้าหมายสำคัญสำหรับนักเรียนผู้มีความต้องการพิเศษในระดับมัธยมปลาย ก่อนจะก้าวสู่รอยต่อของการศึกษา หรือแม้แต่เลือกยุติการศึกษา ล้วนต้องได้รับการเข้าถึงความร่วมมือขององค์กรต่าง ๆ ที่สนับสนุนผู้พิการ ถึงกระนั้นเชื่อว่าทุกอย่างจะราบรื่น เด็กพิเศษอีกหลายต่อหลายคนยังสับสนกับการเลือกทางเดินในอนาคต เนื่องจากได้รับการชี้แนะจากครูและผู้ปกครองมากเกินไป โดยขาดข้อมูลการเข้าถึงความต้องการที่แท้จริงของตัวเอง ดังนั้นเด็กพิเศษจึงควรได้รับการดูแลและแนะแนวทางที่น่าานกว่าปกติ ก่อนที่ช่วงรอยต่อการศึกษาจะมาถึง

● 6 นโยบายเชิงกลยุทธ์สู่การส่งเสริมศักยภาพและความเท่าเทียม

1. **สังคมแห่งการมีส่วนร่วม** นั่นคือ ผู้มีความต้องการพิเศษสามารถดำเนินกิจกรรมในสังคมได้เฉกเช่นคนทั่วไปในฐานะพลเมืองประเทศ ตั้งแต่ความสามารถใช้รถโดยสารสาธารณะ การเข้าถึงข่าวสารข้อมูลทางดิจิทัล การเล่นกีฬาและสันทนาการ เป็นต้น
2. **สิทธิมนุษยชนพื้นฐาน** ที่ได้รับการรับรองตามกฎหมายและได้รับการปกป้องจากการถูกเลือกปฏิบัติ
3. **ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ** สามารถมีอาชีพ ประกอบธุรกิจ รวมถึงการมีเงินช่วยเหลือหากเป็นผู้ไม่สามารถทำงานได้
4. **การสนับสนุนอย่างเข้าใจจากชุมชน** ให้ความใส่ใจและดูแลผู้มีความต้องการพิเศษด้วยความเข้าใจ ทั้งทางด้านกายภาพและจิตใจ โดยให้พวกเขามีส่วนร่วมแม้เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปภายในชุมชน
5. **โอกาสในการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะ** ตั้งแต่เริ่มเข้าโรงเรียน การเรียนทั้งระบบภาคปกติและภาคพิเศษ การอุดหนุนช่วงรอยต่อการศึกษา การเรียนหลักสูตรอาชีวะ สู่การพัฒนาทักษะและการประกอบอาชีพ รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
6. **สุขภาวะ** ได้รับการเพื่อส่งเสริมด้านสุขภาพ และสร้างความเข้าใจเรื่องการมีสุขภาวะที่ดีและการมีความสุขในชีวิต

ทั้งนี้บทสรุปสู่ความสำเร็จยังต้องอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนจากภาครัฐ ครัวเรือน องค์กร ชุมชน ที่ให้โอกาสผู้มีความต้องการพิเศษได้ใช้ชีวิตอย่างเท่าเทียมและอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต แต่อย่างน้อยความพยายามของประเทศออสเตรเลีย ก็เป็นบทเรียนให้นานาชาติเรียนรู้ร่วมกันได้

อ้างอิง:

1. <https://www.eef.or.th/news-disabled-australians/>
2. 2010-2020 National Disability Strategy, An initiative of the Council of Australian Governments
3. <https://newsroom.unsw.edu.au/>

สหภาพยุโรป

ยุทธศาสตร์ความพิการแห่งยุโรป ปี 2021-2030 (The Strategy for the Rights of Persons with Disabilities 2021-2030) พัฒนาโดย the European Commission ปี 2021 เพื่อปรับปรุงสภาพของผู้พิการในสหภาพยุโรป ในอนาคต เพื่อให้แน่ใจว่าผู้พิการจะสามารถใช้สิทธิของตนได้อย่างเต็มที่ มีโอกาสเท่าเทียมกัน มีสิทธิเข้าถึงการมีส่วนร่วมทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมกัน สามารถตัดสินใจได้ว่า จะอาศัยอยู่ที่ใด อย่างไร และกับใคร สามารถเคลื่อนไหวในสหภาพยุโรปได้อย่างอิสระ โดยไม่คำนึงถึงความต้องการการสนับสนุนและไม่ประสบกับการเลือกปฏิบัติอีกต่อไป

Disability Strategy นี้อยู่ในชุดโปรแกรมที่มุ่งบรรลุ a Union of Equality ที่ทุกคนจะถูกรวมเข้าไว้ด้วยกัน โดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ หรือความพิการ รวมถึงการบูรณาการความเท่าเทียมกันในนโยบายของสหภาพยุโรป ตัวอย่างของกลยุทธ์ความเท่าเทียมอื่น ๆ ได้แก่ the EU anti-racism Action Plan 2020-2025, the LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025 และ the Gender Equality Strategy

Disability Strategy เป็นส่วนหนึ่งของ the European Pillar of Social Rights Action Plan ซึ่งเป็นกรอบนโยบายที่สำคัญในปัจจุบัน สำหรับนโยบายการจ้างงานและสังคมในสหภาพยุโรป เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมการดำเนินการทั้งในสหภาพยุโรป และระดับประเทศ และการปฏิบัติตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของผู้พิการ (UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities: UNCRPD)

● Disability Strategy นี้ มี 7 Priorities ซึ่งครอบคลุมทุกด้านของชีวิตคนพิการ

1. การเข้าถึงสินค้าและบริการ สภาพแวดล้อมและการคมนาคมที่สร้างขึ้นและเสมือนจริง
2. เพลิดเพลินกับสิทธิของสหภาพยุโรป รวมถึงการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีทั่วประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป และสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งของคนพิการ
3. คุณภาพชีวิตที่ดีและการใช้ชีวิตอย่างอิสระ โดยมุ่งเน้นไปที่ความเป็นอิสระ การรวมชุมชน การเข้าถึงตลาดแรงงานแบบเปิด รวมการศึกษา วิชาชีพและการฝึกอบรม และการคุ้มครองทางสังคม
4. การเข้าถึงที่เท่าเทียมกันและการไม่เลือกปฏิบัติในด้านความยุติธรรม วัฒนธรรม กีฬา การศึกษา สุขภาพ และที่อยู่อาศัย
5. ส่งเสริมสิทธิของคนพิการทั่วโลก โดยสหภาพยุโรปมีบทบาทเชิงรุกมากขึ้นในการร่วมมือระหว่างประเทศและการดำเนินการภายนอก โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อเด็กและผู้พิการในพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง
6. ส่งมอบยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ รับรองการดำเนินการประสานงานภายในสถาบันและหน่วยงานของสหภาพยุโรปทั้งหมด การปฏิบัติตามนโยบายของยุโรปกับ UNCRPD และการประสานงานและความร่วมมือที่แข็งแกร่งขึ้นระหว่างสถาบันในสหภาพยุโรป และประเทศสมาชิก
7. นำโดยตัวอย่างจริง โดยคณะกรรมการยุโรปมุ่งมั่นที่จะมีความครอบคลุมมากขึ้นในแง่ของทรัพยากรมนุษย์และการเข้าถึงอาคาร ขณะเดียวกันก็ให้ความมั่นใจในการติดตามด้วยตัวบ่งชี้ใหม่และเสริมการรวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ไขช่องว่างที่ระบุโดยการประเมินกลยุทธ์ก่อนหน้านี้

การจัดการการศึกษาในประชาคมอาเซียน และคู่เจรจา: สิงคโปร์ บรูไน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เวียดนาม พม่า และลาว: จีน อินเดีย ญี่ปุ่น และนิวซีแลนด์

จีน: การศึกษาพิเศษ (Special Education)

รัฐบาลจีนมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาสำหรับคนพิการปัจจุบันเด็กพิการทางตา ทางหูและจิตใจได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเป็นพิเศษโดยมีการจัดตั้งโรงเรียนต่าง ๆ ขึ้นเฉพาะ เช่น โรงเรียนสำหรับคนตาบอด โรงเรียนสำหรับคนหูหนวก และโรงเรียนสำหรับเด็กเรียนช้า นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนบางแห่งที่เปิดโอกาสให้เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนทั่วไปด้วยกล่าวได้ว่า เป็นการปรับระบบและสร้างโอกาสให้แก่เด็กพิการให้มีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรสำหรับเด็กพิการของสาธารณรัฐประชาชนจีนมีดังต่อไปนี้

หลักสูตรสำหรับเด็กพิการ (Disabled Children) หลักสูตรสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนพิเศษมี ดังนี้

- โรงเรียนสำหรับคนตาบอด: หลักสูตรระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กตาบอดได้แก่ วิชาศีลธรรม ภาษาจีน คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ธรรมชาติศึกษา กีฬา วิชาการเดิน ดนตรีศิลปะ การแสดง การรู้จัก แนะนำชีวิต ทักษะแรงงานสำหรับหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ การเมืองภาษาจีนคณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา กีฬา ดนตรี ศิลปะ และทักษะแรงงาน
- โรงเรียนสำหรับคนหูหนวก: (เกรด 1-เกรด 9) หลักสูตรที่จัดได้แก่ ศีลธรรมภาษา (ภาษามือจากเกรด 1-เกรด 3) คณิตศาสตร์ ธรรมชาติศึกษาความรู้ทั่วไป สังคมวิทยา วิทยาศาสตร์ กีฬา ศิลปะ และทักษะแรงงาน
- โรงเรียนสำหรับเด็กเรียนช้า: (เกรด 1-เกรด 9) หลักสูตรนี้จะต้องเรียนรายวิชาความรู้ทั่วไป และภาษาท่าทางโดยเริ่มเรียนตั้งแต่เกรด 1-6 ส่วนวิชาคณิตศาสตร์ ดนตรี ร้องเพลง เต้นรำ เกม ศิลปะ กีฬา และทักษะแรงงานให้เรียนในเกรดที่สูงขึ้น นอกจากรายวิชาในหลักสูตรที่กล่าวมาแล้วนักเรียนจะได้รับการสนับสนุนให้มีกิจกรรมเสริมสำหรับผู้เรียนที่สนใจ

รัฐบาลจีนให้ความสำคัญแก่การศึกษาทุกระดับเพื่อประชากรทุกเพศทุกวัยโดยไม่ละเลยการให้การศึกษาแก่บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ

อนึ่ง ปัจจุบันสถานศึกษาทุกประเภทได้รับการอนุญาตให้เปิดมากขึ้นในเมืองใหญ่ ๆ และกำลังกระจายไปสู่ชนบทโดยที่ชุมชน (Commune) เป็นผู้ดูแล และจัดหลักสูตรเองได้ด้วย

อินเดีย: ระบบ National Institute of Open school (NIOS/N.O.S)

ระบบนี้เปรียบได้กับการศึกษานอกโรงเรียนของประเทศไทย รัฐบาลอินเดียได้จัดตั้งเมื่อ ปี 2532 เพื่อเปิดโอกาสให้กับคนที่ยากไร้และคนด้อยโอกาสที่ต้องการเรียนหนังสือและไม่ได้จบการศึกษาตามระบบปกติที่กระทรวงศึกษาอินเดียกำหนดไว้ คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ส่วนมากจะเป็นนักเรียนที่มีอายุมากกว่าเกณฑ์หรือบุคคลพิการที่ไม่สามารถมาเรียนได้ทุกวัน ในระบบนี้นักเรียนสามารถอ่านหนังสือเรียนอยู่ที่บ้านได้ สำหรับคนพิการเมื่อถึงเวลาสอบทางรัฐบาลจะจัดสอบให้กับบุคคลที่พิการที่บ้าน ระบบนี้สามารถเข้าสมัครเรียนได้ตลอดเวลาโดยไม่มีการกำหนดเวลารับสมัคร ค่าเล่าเรียนค่อนข้างถูกมาก เป็นการเปิดโอกาสให้กับคนยากจน ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญา ต้องเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐบาลอินเดีย เท่านั้น

ญี่ปุ่น

โรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา ผู้ที่มีความพิการ (หูหนวก ตาบอด หรือพิการด้านอื่นๆ) จะมีโรงเรียนสอนคนหูหนวก คนตาบอด และโรงเรียนสำหรับผู้พิการด้านอื่นการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา เป็นโรงเรียนสำหรับผู้พิการและมีจุดมุ่งหมายที่จะให้การศึกษที่เหมาะสมกับความจำเป็นแต่ละคน แบ่งเป็น 4 ระดับได้แก่ ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ปัจจุบันอนุญาตให้โรงเรียนรับผู้พิการมากขึ้น

นอกจากนี้การจัดการศึกษาประเภทนี้ยังถูกจัดให้มีในโรงเรียนปกติทั่วไปด้วย โดยจัดเป็นชั้นเรียนพิเศษขนาดเล็ก สำหรับผู้ที่มีความพิการไม่รุนแรงในระดับประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทั่วไป เหมือนเช่นห้องเรียนย่อยในโรงพยาบาลสำหรับการสำหรับผู้ป่วยเด็ก การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา แบ่งตามระดับความรุนแรง คือ ระดับความพิการรุนแรง ระดับความพิการมาก และระดับความพิการปานกลาง

ทุนการศึกษาญี่ปุ่น มีระบบการรับทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนมัธยมปลายจากจังหวัด สำหรับผู้ประสบปัญหาในการเรียนจากเหตุผลทางการเงิน แต่มีความประสงค์ที่จะเรียน โดยเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือโรงเรียนวิชาชีพ

(เทียบเท่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) ส่วนเงื่อนไขทุนมูลค่าทุน และรายละเอียดต่างๆของแต่ละจังหวัด ไม่เหมือนกันในการขอรับทุนการศึกษาที่ระดับวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือ Senmon Gakkou เป็นสถานศึกษาระดับสูงประเภทหนึ่งซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มุ่งยกระดับการศึกษาและให้ผู้เรียนได้รับความรู้ เทคนิคและทักษะที่จำเป็น ในการประกอบอาชีพ เน้นการเสริมสร้างความรู้และความชำนาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ทันทีซึ่งมีอยู่ 3,014 แห่ง 88 % เป็นสถาบันของเอกชน โดยปกติแล้วจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามระดับการศึกษาของนักศึกษา คือ

1. สถาบันที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) เข้าศึกษา
2. สถาบันที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) เข้าศึกษา
3. สถาบันที่รับได้ ทั้งผู้สำเร็จการศึกษา จากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและบุคคลทั่วไป

และมีโรงเรียนวิชาชีพและโรงเรียนในสาขาวิชาต่างๆ ที่สอนความรู้และเทคนิคในการประกอบวิชาชีพโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งโรงเรียนสำหรับผู้พิการ

นิวซีแลนด์: โรงเรียนการศึกษาพิเศษ

รูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยการจำแนกตามการจัดสรรงบประมาณ โดยรูปแบบโรงเรียนของรัฐ เป็นโรงเรียนที่รัฐจัดสรรงบประมาณเต็มจำนวน ที่จำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ เช่น โรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสามัญโดยทั่วไป โรงเรียนสำหรับชาวเมารี ที่จัดสอนทั้งวิชาปกติและวิชาเฉพาะของชาวเมารี สอนภาษา และวัฒนธรรมเมารี

โรงเรียนการศึกษาพิเศษ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนพิเศษเฉพาะ ในชนบทห่างไกล โรงเรียนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ เป็นต้น

ฟิลิปปินส์: การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติฉบับที่ 9155 เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี 2544 ที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในประเทศฟิลิปปินส์กำหนด บทบาทและความรับผิดชอบ ของระดับการบริหารต่าง ๆ จากส่วนกลางไปถึงระดับโรงเรียน ด้วยพระราชบัญญัติฉบับนี้ชื่อของกรมวัฒนธรรมการศึกษาและกีฬา (Department of Education, Culture and Sports - DECS) ถูกเปลี่ยนเป็นกรมศึกษาธิการ (Department of Education DepEd) และกำหนดบทบาทของสำนักงานในพื้นที่ต่าง ๆ (สำนักงานระดับเขตพื้นที่และระดับอำเภอและโรงเรียน)

ตามพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9155 แสดงให้เห็นว่า หน้าที่หลักของสำนักงานในพื้นที่ต่าง ๆ คือ การประกันคุณภาพ มีหน้าที่ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของทุกโรงเรียนภายใต้ อำนาจของตนและให้การสนับสนุนด้านอื่นๆ แก่หน่วยงานระดับอำเภอและโรงเรียนตามที่พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติระบุ ครอบคลุมการศึกษาในเด็กปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวมทั้งระบบการเรียนรู้ทางเลือกสำหรับเด็กและเยาวชนที่ออกจากโรงเรียนและนักศึกษาผู้ใหญ่และรวมถึงการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ

โดยพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9155 กำหนดรูปแบบเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ในบริบทของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management - SBM) โดยกำหนด วัตถุประสงค์ "เพื่อสนับสนุนส่งเสริม ความคิดริเริ่ม เพื่อการพัฒนาโรงเรียนและศูนย์การเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ และยั่งยืน"

อ้างอิง: เอกสารประกอบการสัมมนาการจัดการการศึกษา

เรื่อง "การจัดการการศึกษาในประชาคมอาเซียน : รากฐานของการพัฒนา" มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

แนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการถ้วนหน้า สำหรับคนพิการ

● ความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษา

โอกาสทางการศึกษาจากการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2560 พบว่า คนพิการอายุ 5-24 ปี ที่ยังศึกษาอยู่มีเพียงประมาณร้อยละ 34.7 (หรือประมาณ 1 ใน 3) ในขณะที่คนที่ไม่พิการในวัยเดียวกัน ยังศึกษาอยู่ถึงร้อยละ 71.9 หากเทียบอัตราการเรียนตามเกณฑ์อายุที่ควรจะเป็นตามรายงานการสำรวจความพิการ พบว่า

- คนพิการวัย 6-11 ปี ที่ได้เรียนในระดับประถมศึกษามีร้อยละ 58.7 (เทียบกับคนที่ไม่พิการในวัยเดียวกันได้เรียนในอัตราร้อยละ 87.7) ในระดับมัธยมศึกษา (อายุ 12-17 ปี) มีคนพิการในวัยนี้ได้เรียนเพียงร้อยละ 38.2 (เทียบกับร้อยละ 76.9 ของคนที่ไม่พิการในวัยเดียวกัน)

- ระดับอุดมศึกษา (อายุ 18-24 ปี) มีคนพิการเพียงร้อยละ 2.4 ของคนพิการในวัยนี้ได้เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา (เทียบกับร้อยละ 21.1 ของผู้ไม่พิการในวัยเดียวกัน) หรืออาจกล่าวได้ว่า มีคนพิการเพียง 1 ใน 25 ของคนพิการในวัยนี้ ที่ได้เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา (เทียบกับ 1 ใน 5 ในกรณีคนที่ไม่พิการ)

● ความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการทำงาน

คนพิการมีโอกาสในการทำงานที่จำกัดมาก การสำรวจความพิการพบว่า คนพิการที่มีอายุ 15-59 ปี มีงานทำเพียงร้อยละ 40.6 เทียบกับคนที่ไม่พิการในวัยเดียวกันที่มีอัตราจ้างงานทำถึงร้อยละ 78.5 และเมื่อมีอายุ 60 ปีขึ้นไป คนพิการในช่วงวัยนี้ที่มีงานทำก็ลดลงเหลือร้อยละ 15.2 เทียบกับร้อยละ 45.2 ของคนที่ไม่พิการช่วงวัยเดียวกัน หากจำแนกการจ้างงานทำตามช่วงอายุ จะพบว่า

- คนพิการช่วงอายุ 20-29 ปี จะมีโอกาสในการทำงานเพียงร้อยละ 25.2 เท่านั้น (เทียบกับร้อยละ 72.8 ของคนที่ไม่พิการในวัยเดียวกัน)

- คนพิการในวัย 30-39 ปี มีสัดส่วนการทำงานเพียงร้อยละ 38.7 (เทียบกับร้อยละ 91.4 ของคนที่ไม่พิการในวัยเดียวกัน) โอกาสในการทำงานของคนพิการที่อยู่ในวัยหนุ่มสาวไม่เพียงแต่น้อยกว่าคนที่ไม่พิการในวัยเดียวกัน แต่ยังมีน้อยกว่าคนพิการที่มีอายุ 40-49 ปี และ 50-59 ปี ซึ่งมีอัตราการจ้างงานร้อยละ 46.0 และ 48.4 ตามลำดับ

● ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสวัสดิการ

จากจำนวนคนพิการทั้งหมด 3.7 ล้านคน ในการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2560 มีเพียงร้อยละ 44.4 เท่านั้น ที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นคนพิการตามกฎหมาย และมีเพียงร้อยละ 43.8 ของคนพิการทั้งหมดเท่านั้น ที่ได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการ และจำนวนคนพิการทั้งหมด 3.7 ล้านคน มีคนพิการประมาณร้อยละ 35.8 จำเป็นต้องมีเครื่องช่วยหรืออุปกรณ์สำหรับคนพิการ ร้อยละ 58 ได้รับเครื่องช่วย/อุปกรณ์ที่จำเป็น แต่มีอีกร้อยละ 42 หรือประมาณ 558,000 คน ที่ยังไม่ได้รับเครื่องช่วย/อุปกรณ์ ทั้ง ๆ ที่มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องช่วยและอุปกรณ์เหล่านั้น

บริการสาธารณสุข คนพิการประมาณ 155,000 คน (ประมาณร้อยละ 4.2 ของผู้พิการทั้งหมด) ไม่ได้เข้ารับการรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพเมื่อจำเป็น ทั้งนี้เพราะ ไม่มีผู้ดูแลในการพาไป ไม่มีค่ารักษาพยาบาล/ค่าเดินทาง หรือเดินทางไม่สะดวก

ผู้ดูแลคนพิการพบว่า จำนวนคนพิการที่มีความยากลำบากในการดูแลตนเอง ซึ่งจำเป็นต้องมีผู้ดูแลคนพิการเท่ากับ 716,263 คน (ร้อยละ 19.4 หรือประมาณ 1 ใน 5 ของคนพิการทั้งหมด) ในจำนวนนี้ มีคนพิการร้อยละ 9.1 หรือประมาณ 65,000 คนที่ไม่มีผู้ดูแลเลย ในขณะที่คนพิการส่วนใหญ่ร้อยละ 85.0 มีผู้ดูแลเป็นคนในครอบครัว ซึ่งต้องใช้เวลาในการดูแลประมาณ 11-12 ชั่วโมง/วัน ทำให้มีสมาชิกในครัวเรือนจำนวนประมาณ 66,000 คน (ร้อยละ 10.8 ของผู้ดูแลที่เป็นสมาชิกในครอบครัว) ต้องลาออกจากงานมาดูแลคนพิการ และส่งผลให้เกิดการสูญเสียรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 10,104 บาท/เดือน/ราย

● ความยากจนของผู้พิการ

จากรายงานสถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย ปี 2563 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า ในปี 2563 สัดส่วนคนจนในประเทศไทยโดยรวมเท่ากับร้อยละ 6.84 แต่สัดส่วนความยากจนของคนพิการตั้งแต่เกิด จะพุ่งขึ้นเป็นร้อยละ 11.5 และคนพิการแต่มีได้พิการตั้งแต่เกิด สัดส่วนความยากจนจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 13.7 เทียบกับ คนที่ไม่พิการซึ่งมีสัดส่วนความยากจนร้อยละ 6.6 จึงกล่าวได้ว่า สัดส่วนความยากจนจะกระจุกตัวสูงขึ้นในครัวเรือนคนพิการ ทั้งนี้ รายงานฉบับเดียวกันพบว่า ในจำนวนคนพิการที่ยากจนทั้งหมด 306,409 คน มีคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการ (ซึ่งมีได้จำกัดเฉพาะครัวเรือนยากจน) 235,684 คน เท่านั้น (หรือร้อยละ 76.9 ของคนพิการที่ยากจน) หรือกล่าวได้ว่า ประมาณ 1 ใน 5 ของคนพิการที่ยากจนยังไม่ได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการ

● เบี้ยยังชีพ: สวัสดิการถ้วนหน้าสำหรับผู้พิการ

ผู้พิการแต่ละคนมีความจำเป็นและความต้องการสวัสดิการที่แตกต่างกันไปในแต่ละกรณี การเพิ่มเบี้ยยังชีพสำหรับผู้พิการเป็นหนึ่งในแนวทางหลักในการเพิ่มสวัสดิการและคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางเว็บไซต์ Think Forward Center จึงนำข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม ปี 2562 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มาวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่เกิดจากการเพิ่มเบี้ยยังชีพของคณพิการให้เพิ่มขึ้นเป็น (ก) 1,000 บาท/เดือน (ข) 1,500 บาท/เดือน (ค) 2,000 บาท/เดือน และ (ง) 3,000 บาท/เดือน แบบถ้วนหน้า ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่า การเพิ่มเบี้ยยังชีพของคณพิการ ช่วยลดสัดส่วนความยากจนของครัวเรือนคณพิการลงได้มาก จากร้อยละ 9.4 ของคณพิการทั้งหมด (กรณีฐาน) ลดลงเป็น

- ร้อยละ 8.43 หากเพิ่มเบี้ยยังชีพเป็น 1,000 บาท/เดือน แบบถ้วนหน้า
- ร้อยละ 5.21 หากเพิ่มเบี้ยยังชีพเป็น 1,500 บาท/เดือน แบบถ้วนหน้า
- ร้อยละ 3.47 หากเพิ่มเบี้ยยังชีพเป็น 2,000 บาท/เดือน แบบถ้วนหน้า และ ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 2.56

● สวัสดิการสำหรับผู้ดูแลและเครื่องช่วยผู้พิการ

ความจำเป็นของคณพิการแต่ละคนมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะคณพิการที่มีความยากลำบากในการดูแลตนเอง กว่า 7 แสนคน ยังต้องการผู้ดูแล ซึ่งเบี้ยยังชีพสำหรับคณพิการ 3,000 บาท/เดือน ก็ยังไม่เพียงพอในการหาผู้ดูแล (หรือชดเชยการสูญเสียรายได้ของสมาชิกในครอบครัวที่มาดูแล) รวมถึง คณพิการอีกกว่า 5 แสนคน ที่ยังไม่ได้รับเครื่องช่วย/อุปกรณ์ และอีกกว่า 1 แสนคน ที่ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกาย ก็ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษเช่นกัน

ทางเว็บไซต์ Think Forward Center มีความเห็นว่า รัฐบาลจำเป็นต้องมีการจัดตั้งกองทุนหลักประกันการดูแลผู้พิการระยะยาว เพื่อใช้ในการจ้างผู้ดูแลที่ผ่านการฝึกอบรม และ/หรือการสนับสนุน (หรือชดเชยรายได้) ผู้ดูแลที่เป็นสมาชิกของครัวเรือน ซึ่งจะช่วยให้คณพิการได้รับการดูแลที่ทั่วถึง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วย

ทั้งนี้ กองทุนหลักประกันการดูแลผู้พิการระยะยาว อาจดำเนินการร่วมกับกองทุนหลักประกันการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาดในการดำเนินงานในระดับท้องถิ่น ทั้งในรูปแบบของศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ/ผู้พิการ หรือแพลตฟอร์มในการส่งผู้ดูแลไปดูแลผู้สูงอายุและคณพิการตามบ้าน โดยศูนย์และแพลตฟอร์มการดูแลผู้สูงอายุ/คณพิการนี้ควรจะดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในจำนวนคณพิการ 3.7 ล้านคน เป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) จำนวน 2.36 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 63.9 ของคณพิการทั้งหมด และมีคณพิการและสูงอายุที่มีความยากลำบากในการดูแลตนเองเท่ากับ 498,628 คน หรือเท่ากับร้อยละ 69.6 ของคณพิการที่ต้องการผู้ดูแลทั้งหมด เพราะฉะนั้น การรวมบริการผู้ดูแลสำหรับผู้สูงอายุและคณพิการ ถือเป็นารช่วยลดความซ้ำซ้อนในแง่บริการและทรัพยากรสำหรับการดูแลคณพิการ/ผู้ดูแลได้มาก

นอกเหนือจากผู้ดูแลคณพิการที่เป็นผู้สูงอายุแล้ว ยังมีคณพิการในช่วงวัยอื่น ๆ ที่ต้องการผู้ดูแลอีกประมาณ 217,635 คน ดังนั้น จึงเสนอให้ในระยะเริ่มต้น (ปี พ.ศ. 2565-2570) มีการพัฒนาผู้ดูแลคณพิการ และมีการสนับสนุนผู้ดูแลผู้พิการอย่างน้อย 50,000 คน รวมถึงให้มีงบประมาณสำหรับการฟื้นฟูสมรรถภาพ และการเข้าถึงอุปกรณ์/เครื่องช่วยคณพิการ ซึ่งจะใช้งบประมาณ 10,000 ล้านบาท/ปี

● สวัสดิการสำหรับผู้ดูแลและเครื่องช่วยผู้พิการ

นอกจากสวัสดิการเบี้ยยังชีพสำหรับคณพิการ 3,000 บาท/เดือน และการพัฒนาระบบดูแลผู้ดูแลผู้พิการ/ผู้สูงอายุระยะยาวแล้ว ยังจำเป็นต้องมีสวัสดิการอื่น ๆ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคณพิการอีกหลายประการ อาทิ

- การพัฒนาการเข้าถึงและคุณภาพการศึกษาของคณพิการ โดยการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของครูการศึกษาพิเศษสำหรับคณพิการ พัฒนาระบบการศึกษาสำหรับคณพิการ ทั้งระบบการศึกษาพิเศษ ระบบการเรียนร่วม และการศึกษานอกระบบสำหรับคณพิการ (รวมถึงการเรียนรู้อื่นที่ไม่จำเป็นต้องมีคุณวุฒิทางการศึกษา) และหลักประกันการศึกษาฟรีจนจบมหาวิทยาลัยสำหรับคณพิการ

- การเพิ่มงบประมาณสนับสนุนสำหรับการปรับปรุงที่อยู่อาศัย สำหรับคณพิการที่ต้องการปรับปรุงสภาพแวดล้อมจำนวนประมาณ 7 แสนราย ในวงเงินประมาณ 20,000 - 50,000 บาท/ราย รวมถึงการออกแนวทางและข้อบังคับสำหรับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในพื้นที่สาธารณะทั้งหมด เพื่อรองรับคณพิการ และสังคมสูงวัย

- การพัฒนาแพลตฟอร์มสำหรับการจัดหางาน และการฝึกทักษะอาชีพสำหรับคณพิการ เพื่อให้คณพิการเข้าถึงการทำงานได้มากขึ้น โดยรัฐบาลจะต้องจัดสรรคูปองการฝึกอาชีพสำหรับคณพิการ (อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง/คน) และสนับสนุนสินเชื่อปลอดดอกเบี้ยสำหรับการลงทุนในการประกอบอาชีพของคณพิการด้วย

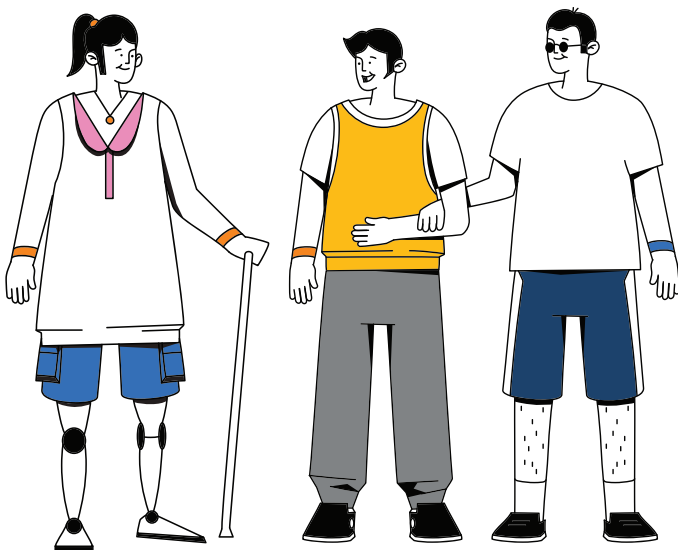
อ้างอิง: Think Forward Center หรือศูนย์นโยบายเพื่ออนาคต

คู่มือสิทธิคนพิการ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ดาวนั้โหลดเอกสอร

ห้อง C

พื้นที่ปลอดภัย ทุ้ใจวัยเรียน